

KUTSESTANDARD

Maastikuehitaja, tase 4

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Maastikuehitaja, tase 4	4

Võimalikud osakutsed ja nimetused kutsetunnistusel	
Osakutse nimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Sillutise paigaldaja, tase 4	4
Piirdeaedade ehitaja, tase 4	4
Haljasalade hooldaja, tase 4	4

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus 4. taseme maastikuehitaja on oskustöötaja, kelle põhiülesanded on projekti järgi aia või haljasala rajamine (sh sillutiste paigaldamine, muru ja istutusala rajamine, müüride ja puidust väikerajatiste ehitamine, suurte puude istutamine) ja hooldamine. Ta töötab meeskonnas, organiseerib oma tööd ja juhendab madalama taseme maastikuehitajaid. Töö eeldab suhtlemist klientide ja kolleegidega. 4. taseme maastikuehitaja võib töötada maastikuehitusettevõttes, aianduskeskuses, puukoolis, ehitusettevõttes, kinnisvarahoolduse ettevõttes, kohalikus omavalitsuses jm. Soovituslik on taimekaitsetunnistuse omanine. Maastikuehitaja tööaeg on paindlik, vajadusel töötatakse ka puhkepäevadel. Töö on vahelduvate tööülesannetega ning toimub põhiliselt välitingimustes. Maastikuehitaja töö eripära on töötamine avalikus ruumis. Töoga seotud peamised riskid tulenevad raskuste tõstmisest, sundasendis töötamisest, kokkupuutest müra, vibratsiooni ja erinevate ilmastikutingimustega. Sellest tulenevalt on kohustuslik kasutada isikukaitsevahendeid. Maastikuehitaja põhilised töövahendid on lõikevahendid, ehitus- ja aiandustarvikud, puidutööriistad, masinad ja seadmed, sidevahendid. Kutse sisaldab osakutseid sillutise paigaldaja, piirdeaedade rajaja ning haljasalade hooldaja. Kutsegrupis on neli kutsestandardit: maastikuehitaja, tase 2, maastikuehitaja, tase 3, maastikuehitaja, tase 4 ja maastikuehitaja, tase 5.
A.2 Tööosad A.2.1 Lokaalse kuivendus- ja kastmissüsteemi kavandamine ja paigaldamine A.2.2 istutusala rajamine A.2.3 Sillutise (betoonkivi, looduskivi) ja sõelmeteede rajamine A.2.4 Puidust pergola ja terrassi ehitamine A.2.5 Muru rajamine A.2.6 Aedade ja haljasalade hooldamine A.2.7 Suurte puude istutamine ja hooldamine A.2.8 Müüride ehitamine A.2.9 Juhendamine
Valitavad tööosad A.2.10 Sisehaljastuse rajamine ja hooldamine

A.2.11 Piirete ehitamine
A.2.12 Aiaveekogude rajamine
A.2.13 Masinatega puistematerjalide teisaldamine ja pinna kujundamine
A.3 Kutsealane ettevalmistus
4. taseme maastikuehitajana töötavad inimesed, kes on läbinud kutseõppe tasemeõppe või täienduskoolitused või omandanud kompetentsid praktilise töö käigus kogenud maastikuehitaja käe all.
A.4 Enamlevinud ametinimetused
Maastikuehitaja, haljastustööline, haljasalade hooldaja, sillutise paigaldaja, haljastuse- ja heakorraspetsialist.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
Kutse moodustub üldoskustest, kohustuslikest ja valitavatest kompetentsidest. Kutse taotlemisel on nõutav üldoskuste ja kõigi kohustuslike kompetentside ning vähemalt ühe valitava kompetentsi B.3.10-B.3.13 tõendamine.
Osakutse sillutise paigaldaja, tase 4 taotlemisel tuleb tõendada üldoskused B.2 ja kompetentsid B.3.3, B.3.5, B.3.8 ja B.3.9.
Osakutse piirdeaedade rajaja, tase 4 taotlemisel tuleb tõendada üldoskused B.2 ja kompetentsid B.3.4, B.3.8, B.3.9 ja B.3.11.
Osakutse haljasalade hooldaja, tase 4 taotlemisel tuleb tõendada üldoskused B.2 ja kompetentsid B.3.2, B.3.5, B.3.6, B.3.9 ja B.3.10.

B.2 Maastikuehitaja, tase 4 üldoskused
Tegevusnäitajad:
1. lähtub oma töös maastikuehitaja hea tava (Lisa 1), järgib keskkonnahoidlikkuse ja jätkusuutlikkuse põhimõtteid;
2. hindab tööga kaasnevaid ohufaktoreid ning täidab tööohutus- ja keskkonnanõudeid, jälgib nende nõuete täitmist;
3. järgib oma töös kasutusjuhendeid, standardeid ja õigusakte;
4. õnnetusjuhtumi puhul tegutseb vastavalt ettenähtud korrale;
5. hoiab korras töömaa ja -vahendid, sorteerib ja ladustab jäätmed, sh orgaanilised jäätmed nõuetekohaselt;
6. tunneb ära taimed ja teab nende eesti- ja ladinakeelseid nimetusi, lähtuvalt taimmaterjali nimekirjast (Lisa 3);
7. planeerib enda ja meeskonna tööd, täidab võetud kohustusi ja saavutab tööeesmärgid määratud aja jooksul;
8. kasutab ergonoomilisi töövõtteid; juhendab ergonoomiliste töövahendite ja töövõtete kasutamist;
9. on avatud koostööle, osaleb meeskonnatöös; suhtleb kolleegidega; tegutseb parima ühise tulemuse saavutamise nimel;
10. valdab eesti keelt tasemel A2 (Lisa 4).
11. kasutab infotehnoloogilisi vahendeid iseseisva kasutaja tasemel, v.a osaoskus sisuloome, mida kasutab algtasemel (Lisa 5).

B.3 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.3.1 Lokaalse kuivendus- ja kastmissüsteemi kavandamine ja paigaldamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad:	
1. planeerib töögrupi töö järgides töögraafikut ja projektijuhi juhiseid;	
2. arvutab materjali mahud arvestades projekti või töökirjeldust ning olukorda objektil, tellib materjalid;	
3. märgib loodusesse maha objekti, kaitses olemasolevat taimestikku ja pinnast;	
4. ladustab vajalikud materjalid arvestades materjalide ja objekti eripära;	
5. valmistab pinnase ette lähtudes projekti eesmärgist;	
6. juhib sademe- ja pinnaseveed;	

7. paigaldab lokaalse kuivendus- ja kastmissüsteemi; 8. hooldab lokaalset kastmis- ja kuivendussüsteemi arvestades kastmis- ja kuivendussüsteemi eripära.	
B.3.2 Istutusalade rajamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1. planeerib töögrupi töö järgides töögraafikut ja projektijuhi juhiseid; 2. arvutab materjali mahud arvestades projekti või töökirjeldust ning olukorda objektil, tellib materjalid; 3. märgib loodusesse maha objekti, kaitstes olemasolevat taimestikku ja pinnast; 4. ladustab materjalid arvestades materjalide ja objekti eripära; 5. valmistab pinnase ette lähtudes projekti eesmärgist; 6. rajab istutusala servad vastavalt projektile; 7. hindab istikute kvaliteeti; 8. istutab, kastab ja toestab taimed, sh põõsad, viimistleb istutusala, sh multšib arvestades istiku tüüpi, suurust, taime liiki, kasvukoha-, ilmastiku- ja mullastikutingimusi ja kasvualuseid.	
B.3.3 Sillutise (betoonkivi, looduskivi) ja sõelmeteede rajamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1. planeerib töögrupi töö järgides töögraafikut ja projektijuhi juhiseid; 2. arvutab materjali mahud arvestades projekti või töökirjeldust ning olukorda objektil, tellib materjalid; 3. märgib loodusesse maha objekti, kaitstes olemasolevat taimestikku ja pinnast; 4. ladustab materjalid arvestades materjalide ja objekti eripära; 5. valmistab pinnase ette lähtudes projekti eesmärgist; 6. rajab teesüvendi ja aluspõhja ning juhendab mehhanismide (traktorid, kopad, laadurid jm) juhte tööde teostamisel järgides maastikehitusega seotud õigusakte; 7. paigaldab teeäärise ja katendi, teeb vajalikud betoonitööd lähtudes projektist ja kasutades töödeks vajalikke seadmeid; viimistleb erinevat tüüpi sillutised järgides kvaliteedinõudeid ja projekti.	
B.3.4 Puidust pergola ja terrassi ehitamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1. planeerib töögrupi töö järgides töögraafikut ja projektijuhi juhiseid; 2. arvutab materjali mahud arvestades projekti või töökirjeldust ning olukorda objektil, tellib materjalid; 3. märgib loodusesse maha objekti, kaitstes olemasolevat taimestikku ja pinnast; 4. ladustab materjalid arvestades materjalide ja objekti eripära; 5. valmistab pinnase ette lähtudes projekti eesmärgist; 6. rajab vundamendid lähtudes projektist ja töökirjeldusest; 7. paigaldab postid lähtudes projektist ja töökirjeldusest; 8. ehitab puitkarkassi lähtudes projektist ja töökirjeldusest; 9. paigaldab, viimistleb ja hooldab laudist lähtudes projektist ja töökirjeldusest.	
B.3.5 Muru rajamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1. planeerib töögrupi töö järgides töögraafikut ja projektijuhi juhiseid; 2. arvutab materjali mahud arvestades projekti või töökirjeldust ning olukorda objektil, tellib materjalid; 3. märgib loodusesse maha objekti, kaitstes olemasolevat taimestikku ja pinnast; 4. ladustab materjalid arvestades materjalide ja objekti eripära; 5. valmistab pinnase ette lähtudes projekti eesmärgist; 6. rajab muru kasvualuse ja aluspinna arvestades pinnase kaldeid; teeb umbrohutõrjet; 7. juhendab mehhanismide (traktorid, kopad, laadurid jm) juhte tööde teostamisel järgides projekti ja töökirjeldust; 8. valib sobiva seemnesegu, külvab käsitsi või vastava tehnikaga muruseemne ja väetise arvestades külvinorme; 9. paigaldab, sh väetab ja kastab siirdemuru arvestades maapinna ja siirdemuru eripära ning ilmastikutingimusi.	
B.3.6 Aedade ja haljasalade hooldamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1. planeerib töögrupi töö järgides töögraafikut ja projektijuhi juhiseid; 2. arvutab materjali mahud arvestades projekti või töökirjeldust ning olukorda objektil, tellib materjalid; 3. koostab aia või haljasala hoolduse töökirjeldused arvestades olukorda objektil; 4. hooldab teid, müüre ja treppe vastavalt juhendile ja aastaajale, teavitab pisiremondi vajadusest; 5. hooldab muru ja istutusalasid arvestades hoolduskava ja kasutades vajalikke tööriistu ja masinaid;	

6. pügab ja noorendab hekke kasutades selleks ettenähtud töövahendeid; 7. teeb puude (sh viljapuude) ja pöösaste hooldus-, kujundus- ja noorendusloikust kasutades selleks ettenähtud tehnilisi vahendeid; 8. teeb integreeritud taimekaitsetöid kasutades taimekaitsevahendeid vastavalt nõuetele.	
B.3.7 Suurte puude istutamine ja hooldamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1. planeerib töögrupi töö järgides töögraafikut ja projektijuhi juhiseid; 2. arvutab materjali mahud arvestades projekti või töökirjeldust ning olukorda objektil, tellib materjalid; 3. märgib loodusesse maha objekti, kaitstes olemasolevat taimestikku ja pinnast; 4. ladustab materjalid arvestades materjalide ja objekti eripära; 5. valmistab pinnase ette lähtudes projekti eesmärgist; 6. istutab, kastab ja toestab suuri puid arvestades istiku tüüpi, suurust, taime liiki, kasvukoha-, ilmastiku- ja mullastikutingimusi ja kasvualuseid; rajab kasvupinnase ja tugipinnase, paigaldab kastmissüsteemi; hooldab puid istutusjärgselt lähtudes hooldusjuhendist; 7. lõikab suuri puid (istutus-, kujundus-, hooldusloikus) ja freesib kände kasutades selleks ettenähtud tehnilisi vahendeid, vajadusel kaasab arboristi.	
B.3.8 Müüride ehitamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1. planeerib töögrupi töö järgides töögraafikut ja projektijuhi juhiseid; 2. arvutab materjali mahud arvestades projekti või töökirjeldust ning olukorda objektil, tellib materjalid; 3. märgib loodusesse maha objekti, kaitstes olemasolevat taimestikku ja pinnast; 4. ladustab materjalid arvestades materjalide ja objekti eripära; 5. valmistab pinnase ette lähtudes projekti eesmärgist; 6. ehitab vundamendi ja tugimüürid (looduskivist ja betoonkivist) kasutades tööks sobivaid tööriistu ja -vahendeid ning töövõtteid; 7. ehitab kuivmüüri lähtudes projektist, kasutades tööks sobivaid tööriistu ja -vahendeid ning töövõtteid.	
B.3.9 Juhendamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1. juhendab kolleege, pakub tuge tekkinud probleemide ja küsimuste lahendamisel; 2. jälgib juhendatava töö kvaliteeti ja kehtestatud nõuetest kinnipidamist; 3. annab juhendatavale selgesõnaliselt ja õigeaegselt tagasisidet tema tegevuse kohta.	

VALITAVAD KOMPETENTSID

B.3.10 Sisehaljastuse rajamine ja hooldamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1. planeerib töögrupi töö järgides töögraafikut ja projektijuhi juhiseid; 2. arvutab materjali mahud arvestades projekti või töökirjeldust ning olukorda objektil, tellib materjalid; 3. märgib maha objekti, kaitstes olemasolevat taimestikku ja pinnast; 4. ladustab materjalid arvestades materjalide ja objekti eripära; 5. valmistab pinnase ette lähtudes projekti eesmärgist; 6. rajab sisehaljastuse lähtudes kavandist ja arvestades taimede kasvukoha nõudeid ja objekti eripära; 7. koostab sisehaljastuse hoolduse töökirjeldused arvestades olukorda objektil; 8. hooldab sisehaljastust, sh teeb taimekaitsetöid lähtudes kavandist ja arvestades objekti eripära.	
B.3.11 Piirete ehitamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1. planeerib töögrupi töö järgides töögraafikut ja projektijuhi juhiseid; 2. arvutab materjali mahud arvestades projekti või töökirjeldust ning olukorda objektil, tellib materjalid; 3. märgib loodusesse maha objekti, kaitstes olemasolevat taimestikku ja pinnast; 4. ladustab materjalid arvestades materjalide ja objekti eripära; 5. valmistab pinnase ette lähtudes projekti eesmärgist;	

6. paigaldab metall-, betoon- ja puitpostid, vajadusel valmistab betooni; 7. ehitab võrkтарad ja paigaldab võrk moodulid lähtudes projektist ja töökirjeldusest; 8. ehitab puitpiirded ja paigaldab puit moodulid projektist ja töökirjeldusest; 9. paigaldab betoonist aiasoklid projektist ja töökirjeldusest; 10. paigaldab väravad projektist ja töökirjeldusest.	
B.3.12 Aiaveekogude rajamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1. planeerib töögrupi töö järgides töögraafikut ja projektijuhi juhiseid; 2. arvutab materjali mahud arvestades projekti või töökirjeldust ning olukorda objektil, tellib materjalid; 3. märgib loodusesse maha objekti, kaitstes olemasolevat taimestikku ja pinnast; 4. ladustab materjalid arvestades materjalide ja objekti eripära; 5. valmistab pinnase ette lähtudes projekti eesmärgist; 6. kaevab süvendi ja paigaldab aluskihid; 7. paigaldab ja ühendab geosünteedid arvestades rajatava veekogu kuju; 8. viimistleb aiaveekogu servad; 9. paigaldab tehnilised seadmed (pumbad, filtrid jm), v.a elektriga seonduva; 10. istutab vee- ja kaldataimed arvestades taimede liiki, kasvualuseid ja -nõudeid.	
B.3.13 Masinatega puistematerjalide teisaldamine ja pinna kujundamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1. planeerib töögrupi töö järgides töögraafikut ja projektijuhi juhiseid; 2. arvutab materjali mahud arvestades projekti või töökirjeldust ning olukorda objektil, tellib materjalid; 3. märgib loodusesse maha objekti, kaitstes olemasolevat taimestikku ja pinnast; 4. ladustab materjalid arvestades materjalide ja objekti eripära; 5. valmistab pinnase ette lähtudes projekti eesmärgist; 6. teisaldab puistematerjale kasutades minilaadurit või miniekskavaatorit; 7. teeb pinnakujundustöid kasutades minilaadurit või miniekskavaatorit; 8. hooldab masinaid lähtudes igapäevastest hooldusnõuetest.	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	11-02112022-3.2.3/8k
2. Kutsestandardi koostajad	Raili Laas, Yebisu Eesti OÜ Jaanus Lepik, Aia- ja Maastikukujunduse OÜ Tarmo Loid, Eesti Maastikuehitajate Liit Tarmo-Reigo Soidla, OÜ Trent Hannes Tilk, Luua Metsanduskool Andres Vainu, Liivi Aiad OÜ Kati Veski, Ardens OÜ
3. Kutsestandardi kinnitaja	Toiduainetööstuse ja Põllumajanduse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	24
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	02.11.2022
6. Kutsestandard kehtib kuni	01.11.2027
7. Kutsestandardi versiooni number	8
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	6113 Aednikud, puukooli töötajad ja istikukasvatavad
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	4
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Landscape Gardener, EstQF Level 4

C.3 LisadLisa 1 [Maastikuehitaja hea tava](#)Lisa 2 [Kutsestandardis kasutatud mõisted](#)Lisa 3 [Taimmaterjali ja kahjustajate nimekiri](#)Lisa 4 [Keelte oskustasemete kirjeldused](#)Lisa 5 [Digipädevuste enesehindamise skaala](#)